

Ledningsstaben
Natalie Bertling

2018-06-19

Dnr: RS 2018-305

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Yttrande avseende promemorian Ändring av det kön som framgår av folkbokföringen Ds 2018:17

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian ”Ändring av det kön som framgår av folkbokföringen Ds 2018:17”.

Yttrande

Bakgrund

Regeringen har aviserat att lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (könstillhörighetslagen) ska ersättas av två nya lagar. Ställningstagandet innebär att de administrativa åtgärderna i folkbokföringen och de medicinska delarna av processen att ändra en persons könstillhörighet ska separeras från varandra samt att ändringen av en persons kön som framgår av folkbokföringen ska utgå från den enskildes rätt att definiera sin könstillhörighet och regleras i en ny lag.

Den nya lagen om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen föreslås delvis ersätta lagen om fastställande av könstillhörighet i vissa fall, som bör upphävas. Den nya lagens syfte är att en person som upplever att det kön som är registrerat i folkbokföringen inte överensstämmer med könsidentiteten ska ha rätt till ändring av det könet. Förslagen innebär att den nya lagen tillämpas när en person vill ändra det kön som framgår av folkbokföringen. Lagen kommer att omfatta personer med könsdysfori och personer med medfödda avvikelser i könsutvecklingen men också andra personer som tillhör den personkrets som är i behov av att ändra det kön som framgår av folkbokföringen. De kriterier som ska vara uppfyllda vid ändring av det kön som framgår av folkbokföringen skiljer sig beroende på om personen ansöker för första gången om ändring eller om förnyad ändring.

Kommentarer till lagförslagen

På nästa sida presenteras de kommentarer som Region Östergötland har på några av lagförslagen i promemorian. I övrigt överlämnas yttrandet utan erinran.

En första ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

Förslag: Huvudregeln ska vara att den som fyllt 12 år ska få ändra det kön som framgår av folkbokföringen. Ändring får inte göras utan barnets samtycke. Barnets samtycke ska lämnas skriftligen. Vid en första ändring av det kön som framgår av folkbokföringen ska det inte ställas några krav på medicinsk utredning som bekräftar att den sökandes könsidentitet inte stämmer överens med det kön som framgår av folkbokföringen. Särskilda bestämmelser gäller för ett barn som har fyllt 15 år och söker självt.

Bedömning: Individens självbestämmande ska ges företräde. Processen att ändra det kön som framgår av folkbokföringen ska vara enkel, snabb och transparent.

Region Östergötlands kommentarer:

Det är dock fortfarande vårdnadshavarna som behöver ansöka. Bör kanske förtydligas ytterligare? Problematiskt när man i skälen hänvisar till medicinska skäl (könsdysfori) men när man samtidigt pekar på att detta är en rent administrativ åtgärd?

En förnyad ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

Förslag: Den som har fyllt 12 år och som ansöker om förnyad ändring av det kön som framgår av folkbokföringen ska få ansökan beviljad om personen upplever att det kön som framgår av folkbokföringen inte överensstämmer med könsidentiteten samt kan antas komma att leva i samma könsidentitet även i framtiden. Ändring får inte göras utan barnets samtycke. Barnets samtycke ska lämnas skriftligen. Särskilda bestämmelser gäller för ett barn som har fyllt 15 år och söker själv.

Region Östergötlands kommentarer:

Stark koppling till medicinska överväganden, praktisk hantering? Svårt med framåtsyftande sannolikhetsbedömningar.

Ett barn som fyllt 15 år och själv ansöker om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen

Förslag: Ett barn som fyllt 15 år ska själv kunna ansöka om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen. Ansökan ska bifallas om barnet upplever att det kön som framgår av folkbokföringen inte stämmer överens med könsidentiteten och barnet kan antas komma leva i samma könsidentitet även i framtiden. Vårdnadshavare ska underrättas om beslut om ändring av det kön som framgår av folkbokföringen som fattas utan vårdnadshavarnas samtycke.

Barnet ska i samband med sin ansökan få information om att vårdnadshavaren kommer att underrättas om beslutet. **Bedömning:** Ett barn som fyllt 15 år och upplever.

Region Östergötlands kommentarer:

Problematiskt med uttalad gräns om 15 år ålder då den för närvarande är praxis beroende på en individuell bedömning – nu blir det utpekad i en lagstiftning.